

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121409097
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:6121409097.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Silviou Majerníkovou v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 24 785 199, Česká republika, zastúpeného ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., so sídlom Eliščino nábřeží 280/23, 500 03 Hradec Králové, IČO: 01 435 400, Česká republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, so sídlom Námestie sv. Egídia 42/97, 058 01 Poprad, IČO: 47 255 773, proti žalovanému: Y. Z., K.. XX.XX.XXXX, I. O. XXX XX Č. XX, zastúpenému JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie sumy 4.226,13 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol pôvodne podaný na Okresnom súde Banská Bystrica a ktorý bol dňa 13.10.2021 postúpený tunajšiemu súdu, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.226,13 eur titulom istiny, sumy 487,98 eur titulom zmluvného úroku, sumy 16,- eur titulom poplatkov, sumy 41,39 eur titulom úrokov z omeškania do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.226,13 eur od 2.12.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný a spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvorili dňa 12.11.2015 zmluvu o splátkovom úvere č. 5079035697, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový úver vo výške 6.100,- eur, ktorý bol čerpaný dňa 12.11.2015 a dňa 13.11.2015 v plnej výške. Žalovaný sa zaviazal úver hradiť formou mesačných splátok v počte 108 splátok, pričom splátka bola splatná vždy k 25. dňu v mesiaci. Prvá splátka bola splatná prvý kalendárny mesiac, nasledujúci po mesiaci v ktorom bola uzatvorená zmluva, t.j. 25.12.2015, a posledná splátka bola splatná 109 mesiacov po uzatvorení zmluvy t.j. 25.11.2024. Žalovaný sa zaviazal uhradiť zmluvný úrok vo výške, ktorá je uvedená v úvodnej časti zmluvy a poplatok za poistenie vo výške 3,45 eur mesačne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 4.926,93 eur a celková čiastka, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť činila 11.026,93 eur. Žalovaný však nehradil splátky riadne a včas, preto právny predchodca uplatnil svoje právo vyplývajúce zo zmluvy a dňa 30.10.2020 zaslal žalovanému výzvu k splneniu dlhu, v ktorej súčasne upozornil žalovaného ako spotrebiteľa na možnosť vyhlásiť úver za splatný. Vzhľadom k tomu, že aj napriek tejto výzve žalovaný úver neuhradil, právny predchodca súčasného veriteľa vyhlásil dňa 1.12.2020 úver za predčasne splatný. Žalovaný uhradil pôvodnému veriteľovi 5.628,08 eur. Žalovaný bol ku dňu zosplatenia úveru (1.12.2020) povinný uhradiť právnenmu predchodcovi súčasného veriteľa celkovo 4.696,37 eur. Listom zo dňa 17.12.2020 pôvodný veriteľ upozornil žalovaného, že je v omeškaní viac ako 3 mesiace so zaplatením splatnej pohľadávky. Zároveň bolo žalovanému dané do pozornosti, že pôvodný veriteľ je oprávnený postúpiť pohľadávku tretej osobe. Predmetná pohľadávka vrátane

jej príslušenstva bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.3.2021 s účinnosťou odo dňa 29.3.2021. Na súčasného veriteľa bola postúpená pohľadávka vo výške 4.918,74 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4.256,13 eur, zmluvného úroku vo výške 553,64 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 41,39 eur a pôvodných poplatkov vo výške 16,- eur. Žalovanému bola zmena veriteľa oznámená listom pôvodného veriteľa zo dňa 30.3.2021. Žalovaný súčasnému veriteľovi uhradil 30,- eur. Posledná výzva na zaplatenie pred podaním žaloby odoslaná žalovanému právnym zástupcom žalobcu je zo dňa 1.6.2021. Žalobca sa v prospech žalovaného ako spotrebiteľa rozhodol uplatňovať len sumy, vyplývajúce zo samotného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru so zákonným úrokom z omeškania a zmluvný úrok vo výške 13,9 % p.a. z dlžnej istiny vyčíslený od prvého dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do podania žaloby.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 13.7.2021 vo veci platobný rozkaz sp. zn. 40Up/483/2021, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.226,13 eur, zmluvný úrok 487,98 eur, úrok z omeškania 41,39 eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 16,- eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.226,13 eur od 2.12.2020 do zaplatenia alebo podať odpor voči platobnému rozkazu.

3. Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, ktorý odôvodnil tým, že platobný rozkaz nemal byť vydaný, nakoľko je v rozpore s ustanoveniami § 3 ods. 6 písm. b), f) zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní. Žalovaný uviedol, že v období, kedy sa rozhodoval pre spotrebiteľský úver, mal u právneho predchodcu žalobcu vedený osobný účet, časť finančných prostriedkov použil žalovaný na splatenie predchádzajúcich úverov a časť na inú spotrebu. Poverená zamestnankyňa Slovenskej sporiteľne, a.s. požadovala od neho len doklady: občiansky preukaz a pracovnú zmluvu preto žiadal, aby súd vyzval právneho predchodcu na preukázanie toho, že dodržal odbornú starostlivosť tak, ako to vyžadujú právne predpisy. Vzhľadom na charakter zmluvy o úvere bol právny predchodca povinný pri uplatnení práva na zosplatenie (ak sa preukáže odborná starostlivosť veriteľa) zvoliť postup podľa § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, v zmysle ktorých ustanovení mohol využiť právo na zosplatenie najskôr v čase, keď bol žalovaný v omeškaní so splatnou splátkou minimálne 3 mesiace. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s viacerými splátkami, právny predchodca žalobcu mal zaslať žalovanému „Výzvu“ zo dňa 30.10.2020, pričom právny predchodca v uvedenej výzve vôbec neuvádzal, s ktorou mesačnou splátkou (k akému dátumu) bol žalovaný v omeškaní. Následne dňa 1.12.2020 došlo zo strany právneho predchodcu k zosplateniu. Nakoľko nie je jasné, s ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania, žalovaný navrhol, aby súd skúmal, či uplatňovaný nárok žalobcu alebo jeho časť nie je premlčaná a či zosplatenie úveru bolo v súlade s § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ. Žalovaný tiež poukázal na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, z ktorého vyplýva že banka môže postúpiť inému subjektu iba: tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému zročnému dlhu (zosplatennej pohľadávke) a súčasne je banka povinná preukázať zaslanie a doručenie výzvy, že dlžník je v omeškaní, preukázať dlžku omeškania dlžníka do zaplatením viac ako 90 dní pod hrozbou: postúpenia pohľadávky mimo bankového sektora. Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby sa súd zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v súvislosti s postúpením pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu v tomto súdnom konaní a aby vyzval právneho predchodcu na preukázanie postúpenia v súlade s právnymi predpismi. Žalovaný zároveň dal do pozornosti, že výška RPMN je po prepočte odlišná voči zmluve o úvere, taktiež celková splatená suma, poistenie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto považuje úver podľa § 11 ods. 1 a 2 za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené požadoval žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zároveň nesúhlasil s názormi a argumentáciou žalovaného v podanom odpore. K spochybneniu aktívnej vecnej legitímácie uviedol, že postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. vykonala pred postúpením pohľadávky všetky zákonom požadované úkony k platnému mimoriadnemu zosplateniu predmetného úveru zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5079035697 zo dňa 12.11.2015; čiže úver zosplatil ešte pôvodný veriteľ. Bankou bola riadne zachovaná tak 15-dňová lehota v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, ako aj 90-dňová lehota v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom zo žiadneho dôkazu či tvrdenia nie je preukázané, že by túto lehotu žalovaný využil. Následne na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, bola pohľadávka postúpená na nového veriteľa v zmysle platných právnych predpisov, pričom banka zaslala Oznámenie o postúpení pohľadávky pod č.j. LC09-29516 zo dňa 30.3.2021 (viď príloha č. 6.) svojmu klientovi o čom svedčí podací hárok č. EPH234377692, List č. 59/242, zo dňa 30.3.2021 (viď príloha č. 7.) a podľa dokladu z elektronického sledovania zásielok (viď príloha č. 8.) bola táto

doručená dňa 1.4.2021. Matematický rozdiel medzi konečnou sumou udávanou bankou (11.026,93 eur) a súčinom počtu splátok a ich dohodnutej výšky (11.028,96 eur) a je vo výške 2,03 eur je možné považovať za písársku chybu, pretože samotný rozdiel v rozsahu 0,0184% voči konečnej sume nie je spôsobilý spôsobiť taký omyl v úsudku bežného spotrebiteľa, aby v toho následku mohlo dôjsť k hrubému porušeniu práv spotrebiteľa. Ide iba o písársku chybu v písaní zmluvy, ktorá je zrejmá zo splátkového kalendára k zmluve (Amortizačná tabuľka - viď príloha č. 9.), kde je výška poslednej splátky splatnej k 25.11.2024 bankou vypočítaná vo výške 100,09 eur, pričom konečný správny výpočet tak je správne uvedený vo výške 11.026,93 eur (t.j. $107 \times 102,12 + 100,09 = 11,026,93$ eur). Z uvedeného je tak zrejmé, že výpočet RPMN je správny, ako potvrdil aj postupca (viď príloha č. 10.). Žalobca priložil dôkaz preukazujúci skúmanie bonity klienta bankou - disponibilný zostatok ako aj previerku v registri. Žalobca mal za to, že je bez akýchkoľvek pochybností aktívne vecne legitimovaný ako aj jeho nárok je dostatočne podložený dôkazmi.

5. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaný vyjadril písomným podaním zo dňa 2.12.2021 a zo dňa 13.12.2021, v ktorých uviedol, že nárok považujeme za nedôvodný v celom rozsahu primárne z dôvodu nedostatku aktívnej vecne legitimácie a sekundárne z dôvodu bezúročnosti úveru. Žalovaný má za to, že platné zosplatenie je súčasne aj podmienkou, ktorú vyžaduje zákon o bankách v § 92 ods. 8. Z obsahovo-formálneho hľadiska právnym úkonom právneho predchodcu žalobcu vzťahujúcich sa na predčasné zosplatenie úveru vytkol to, že sú neurčité a nejasné z dôvodu absencie údaju o splátke, s ktorou mal byť žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace, a preto ich považuje za neplatné s poukazom na ust. § 37 ods. 1 OZ. Žalobca nepreukázal, že s ktorou splatnou splátkou mal byť pred postúpením pohľadávky v omeškaní viac ako tri mesiace, a pre ktorú došlo k zosplateniu predmetného úveru spôsobom akým to vyžaduje § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ v dôsledku čoho nie je splnená primárna podmienka pre platné postúpenie, nakoľko pohľadávka sa nestala splatnou. Ďalej uviedol, že žalobca sa vo svojom vyjadrení vôbec nevenoval zásadnej argumentácii žalovaného, ktorá bola zameraná na nedodržanie postupu s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa ako poskytovateľa úveru, pričom táto povinnosť je vyžadovaná zákonom. Žalobca doposiaľ nepreukázal spôsobom dodržanie postupu s odbornou starostlivosťou v súlade so zákonom a preto nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru. Žalovaný spochybnil žalobcom predloženú listinu na preukázanie skúmanie bonity žalovaného s tým, že táto nemôže byť spôsobilá preukázať skúmanie bonity žalovaného bankou s odbornou starostlivosťou, nakoľko táto predstavuje len tabuľku, v ktorej sú iba formálne uvedené údaje o príjmoch a výdavkoch. Z listiny vôbec nevyplýva, či veriteľ ako poskytovateľ úveru skutočne preveroval tam uvedené údaje a tiež nevyplýva, ako tieto údaje vyhodnotil. V prílohe sa iba uvádza: čistý mesačný príjem - 350 eur, záväzky - 0 eur, výdavky na domácnosť - 198,09 eur. Údaje uvedené v listine neuvádzajú správne informácie preverené relevantným dostačujúcim spôsobom pre posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebný úver s odbornou starostlivosťou. Žalovaný poukázal na nasledovné výdavky domácnosti, ktoré v čase uzatvorenia zmluvy o úvere reálne existovali: výdavky na mobil - 40 eur, výdavky TV - 12 eur, električka + rozhlas - 29,52 eur, strava - 200 eur. Spolu: 282,52 eur. Žalobca nepreukázal dostatočné preskúmanie mesačných výdavkov na domácnosť žalovaného, nakoľko mesačné výdavky nesprávne stotožnil so sumou životného minima (198,09 eur). „Náklady na domácnosť“ a „Suma životného minima“ sú dva významovo odlišné pojmy s rôznymi predpokladmi na ich výpočet. Čistý mesačný príjem žalovaného bol vo výške 338,59 eur, ako vyplýva z pracovnej zmluvy žalovaného. Žalobca dostatočne nepreskúmal pracovný pomer žalovaného, nakoľko pracovná zmluva predložená žalovaným bola platná na dobu určitú od 13.8.2015 do 30.4.2016. Po uplynutí doby osem mesiacov bol predpoklad zániku príjmu žalovaného v rozpore so schopnosťou klienta splácať spotrebný úver. Rozdiel medzi skutočnými výdavkami žalovaného vo výške 281,52 eur a dočasného príjmu žalovaného v tom čase vo výške 338,59 eur (čistý príjem) je 57,07 eur, a to vo výdavkoch žalovaného nebola ešte započítaná plánovaná mesačná splátka z predmetnej zmluvy o úvere vo výške 102,12 eur. Pokiaľ by právny predchodca vyhodnotil skutočné údaje a porovnal ich so sumou životného minima 198,09 eur mesačne, nemohol by úver poskytnúť. Právny predchodca si nezaobstaral adekvátne doklady ku skúmaniu bonity a súčasne hrubo porušil svoje povinnosti aj tým, že údaje o príjmoch a výdavkoch riadne nevyhodnotil. Poukázal aj na právny názor uvedený v rozhodnutí tunajšieho súdu vo veci sp. zn.: 11Csp/102/2021 zo dňa 12.11.2021 (neprávoplatné) v obdobnej právnej veci (rovnaký žalovaný, rovnaký žalobca a rovnaký právny predchodca). Žalovaný mal za to, že veriteľ nedodrжал postup s odbornou starostlivosťou, čo má dvojaký následok, a to nemožnosť vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru a v prípade hrubého porušenia povinnosti veriteľom podľa ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnil právny zástupca žalovaného, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a žiadal rozhodnúť v jeho neprítomnosti na základe predložených dôkazov. Súd preto postupom podľa ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pojednával v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu.

7. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu zotrval na tom, že uplatnený nárok v tomto rozsahu je dôvodný a argumentácia žalovaného nie je spôsobilá spochybniť akýmkoľvek spôsobom uplatnený nárok žalobcom v tomto konaní. K overovaniu bonity uviedol, že žalovaný uvádza celkové náklady, ktoré mal pred poskytnutím úveru, avšak žiadne z týchto výdavkov neboli žiadnym spôsobom preukázané, že tieto náklady žalovaný aj reálne mal. Z výpisu čistej mzdy žalovaného vyplýva, že čistá mzda predstavovala pred poskytnutím úveru sumu 398,81 eur, čiže nie ako uvádzala protistrana sumu 338,59 eur, čiže aj s prihliadnutím na to, ak by exitovali a boli by tieto náklady reálne odôvodnené, čo samozrejme nie sú, aj v takomto prípade všetky spoločné náklady predstavovali, čo vyplýva aj zo samotného podania, sumu vo výške 282,52 eur, pričom zo zmluvy o úvere zrejším spôsobom vyplýva, že splátka bola vo výške 102,12 eur, čo je spolu 380,64 eur, pričom z predmetného vyplýva, že žalovaný mal dostatok finančných prostriedkov na splácanie tohto úveru a z doložených dôkazov žalobcom v konaní t.j. s finančnou analýzou overením v registri úverov a samozrejme overením príjmu v sociálnej poisťovni mal za to, že žalobca, resp. pôvodný veriteľ dostatočne overoval príjem žalovaného a bonitu žalovaného predtým ako mu spotrebiteľský úver poskytol.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to najmä žalobou, Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 12.11.2015, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciou o RPMN, platobnou históriou, splátkovým kalendárom, Výzvou zo dňa 30.10.2020 s podacím hárkom a elektronickým sledovaním zásielok, Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 2.12.2020 s doručenkou, Výzvou zo dňa 17.12.2020, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0214/2021/CE zo dňa 23.3.2021, prílohou k zmluve o postúpení, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 30.3.2021 s podacím hárkom a elektronickým sledovaním zásielok, predžalobnou výzvou zo dňa 1.6.2021 s podacím hárkom, výpisom z bankového registra - skúmanie bonity klienta, ďalším spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Dňa 12.11.2015 bola medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovenská sporiteľná, a.s., v právnom postavení veriteľa, a žalovaným, v právnom postavení dlžníka, uzavretá Zmluva o splátkovom úvere, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanému titulom zmluvy o postúpení, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, zo dňa 23.03.2021, uzavretej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľná, a.s., ako postupcom a spoločnosťou KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., ako postupníkom. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 6.100,- eur. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť postupcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 108 pravidelných mesačných splátkach k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, počnúc 25.12.2015, vo výške 102,12 eur mesačne, pri úrokovej sadzbe 13,40 % ročne, RPMN 15,54 % a priemernej RPMN 15,44 % s tým, že celková čiastka spojená s úverom činila sumu 11.026,93 eur. Dátum konečnej splatnosti bol stanovený na 25.11.2024. Jednotlivé splátky a ich spôsob započítania sú uvedené v Aktuálnom stave úveru vyhotoveného z bankového informačného systému. Žalobca odvodzuje svoj nárok zo Zmluvy o splátkovom úvere, teda zo Zmluvy, pri uzatváraní ktorej bola žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže žalobca podľa výpisu z obchodného registra má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že sa jedná o žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť.

10. Výzvou zo dňa 30.10.2020 Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanému, že ku dňu 30.10.2020 je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 804,55 eur, ktorú je potrebné uhradiť do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy s tým, že v prípade neuhradenia tejto sumy v lehote, ja banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Výzva bola žalovanému doručená dňa 5.11.2020.

11. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 2.12.2020 Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanému, že ku dňu 1.12.2020 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky z dôvodu omeškania žalovaného so splácaním pohľadávky voči banke o viac ako tri mesiace. Oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 8.12.2020.

12. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára :

13. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

14. Ustanovením § 185 CSP bol zavedený princíp formálnej pravdy, ktorou sa rozumie to, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany. Na základe uvedeného preto hodnotenie dôkazov zo strany súdu má oporu vo vykonanom dokazovaní a musí byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Preto súd pri posudzovaní skutkových tvrdení strán postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesnej obrany a útoku s poukazom na § 181 ods. 4 CSP a v tejto súvislosti sa dôsledne uplatňuje princíp zodpovednosti strany sporu za vlastnú procesnú aktivitu alebo pasivitu a za riadne plnenie si svojich povinností v súvislosti s vedením súdneho konania, ako je zrejme z § 150 ods. 1 CSP podľa ktorého platí, že strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu a rovnako s poukazom na § 151 a § 153 CSP. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľmi procesnej aktivity sporové strany.

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

17. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z. z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

32. Podľa § 525 ods. 1 a 2 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

33. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho

istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

34. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľskom úvere) došlo ku vzniku záväzkového vzťahu, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia; právny predchodca žalobcu poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky a žalovaný poskytnuté finančné prostriedky vrátiť formou pravidelných mesačných splátok spolu s úrokmi a poplatkami. Žalovaného možno s určitosťou považovať za spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže pri uzatváraní a plnení zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a na druhej strane právneho predchodcu žalobcu možno považovať za dodávateľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z vyššie uvedeného dôvodu je teda potrebné pri posudzovaní predmetného právneho vzťahu brať na zreteľ všeobecnú úpravu spotrebiteľských zmlúv obsiahnutú v Občianskom zákonníku, úprava ktorých je obsiahnutá v ust. § 53 OZ a ktoré poskytujú výraznú ochranu pre spotrebiteľa, ako aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

35. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide v prejednávanej veci, súd je povinný ex offico skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legítimovaný na podanie žaloby.

36. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná (teda musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ) a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Súdna prax je vzácné jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7Cdo/26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 10bdo/92/2018 etc). Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legítimácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

37. Súd v kontexte predložených a vykonaných dôkazov vyhodnotil zistený skutkový stav, čo sa týka nedodržania zákonom stanoveného postupu v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ v znení ku dňu platnosti a účinnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou vykonávanou v znení dohody vo forme splátok s tým, že dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ môže najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky s tým, že ak súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, t.j. môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, a to pre nesplnenie niektorej splátky s tým, že toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. V danom spore sa súd stotožňuje s námietkou žalovaného, že žalobca nepreukázal, na základe ktorej splátky, s ktorou mal byť žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace, žalobca využil právo na zosplatenie podľa § 53 ods. 9 OZ a nevyplýva to ani z predloženej platobnej histórie. Žalobca neuniesol povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť, čo do námietky žalovaného, s ktorou resp. ktorými splátkami sa žalovaný dostal do omeškania. V danom spore z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok vyplynulo, že ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, bola ako posledná platba od žalovaného zaznamenaná platba až zo dňa 20.11.2020. Výzvou zo dňa 30.10.2020

právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 804,55 eur, ktorú sumu je povinný uhradiť do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Právny predchodca žalobcu zároveň upozornil žalovaného na to, že pristúpi k uplatneniu svojho práva na predčasné zosplatnenie celej pohľadávky, ak dlžnú sumu v uvedenej lehote neuhradí. Berúc do úvahy aj nejasnosť a neurčitosť tejto výzvy zo dňa 30.10.2020 má súd za to, že túto výzvu nie je možné považovať za právny úkon, ktorým právny predchodca žalobcu splnil požiadavku zákona v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Z dôvodu, že žalobca nepreukázal, s ktorou splátkou sa dostal do omeškania, aby do najbližšej splatnej splátky, toto svoje právo na zosplatnenie aj reálne a v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ uplatnil, a preto nemohlo dôjsť k splatnosti celého dlhu žalovaného naraz. Keďže nedošlo k zákonnému zosplatneniu celej pohľadávky podľa § 53 ods. 9 OZ, nemohlo dôjsť ani k zákonnému postúpeniu pohľadávky v celom rozsahu na žalobcu podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a preto súd považuje postúpenie predmetnej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na žalobcu za neplatné v zmysle § 39 OZ, keďže podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. platného a účinného v čase postúpenia pohľadávky, možno postúpiť pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere len za splnenia kumulatívnych podmienok uvedených v predmetnom ustanovení, medzi ktoré patrí aj požiadavka, že predmetná pohľadávka bola, buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, alebo že sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti, a keďže v konaní to nebolo preukázané, zosplatnenie bolo platné, celková splatnosť úveru ešte nenastala, preto postúpenie pohľadávky z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo neplatné, dávajúc analogicky do pozornosti aj v tomto smere už ustálenú rozhodovaciu prax súdov, čím na strane žalobcu nie je daná aktívna vecná legitímácia v spore.

38. V ďalšom sa súd venoval náležitú pozornosť aj splneniu povinnosti právneho predchodcu žalobcu v zmysle § 7 ods. 1 zákona 129/2010 Z.z. a vyporiadal sa aj s otázkou, či Slovenská sporiteľňa, a.s. posúdila s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver. V nadväznosti na to potom súd vyhodnotil, či nešlo o prípad v zmysle § 11 ods. 2 zákona 129/2010 Z.z., v zmysle prvej vety ktorého ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak totiž veriteľ nemôže žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, nemôže pristúpiť ani k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a postúpiť potom mohol iba pohľadávku, ktorá sa stala splatnou v zmysle ustanovení zmluvy o splátkovom úvere.

39. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal na žalovanom jednorazového zaplata celého úveru, ktorého konečná splatnosť bola dojednaná na 25.11.2024. Zástupca žalovaného v rámci procesnej obrany o. i. namietol, že žalobca ako veriteľ v konaní nepreukázal, že by si pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným ako spotrebiteľom bol v súlade s právnou úpravou § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. splnil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súd sa s touto procesnou obranou žalovaného stotožnil, k čomu udáva:

40. Bolo na žalobcovi, ktorý sa žalobou domáhal na žalovanom jednorazového splatenia celého spotrebiteľského úveru, aby hodnoverne preukázal, že jeho právny predchodca, ktorý zmluvu o spotrebiteľskom úvere so žalovaným uzatváral, pri uzatváraní zmluvy posúdil s dostatočnou odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného úver splácať. Žalobca na preukázanie tejto skutočnosti predložil súdu iba výpis z elektronického úverového registra, podľa ktorého primárna návratnosť bola overená nasledovne: klientom deklarovaný príjem overený dopytom so SP vo výške 350,- eur, existujúce záväzky 0,- eur, náklady na domácnosť 198,09 eur, disponibilný zostatok 152,- eur (350,- eur - 198,09 eur), splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok - podmienka primárnej návratnosti splnená, v registri bol evidovaný u žalovaného jeden neukončený úver, a to jeden splátkový úver v celkovej výške 2.812,- eur („celková angažovanosť“) s celkovými splátkami 67 a zrejme nesplateným zostatkom 2.812,- eur. Žalobca na pojednávaní tvrdil, že pred poskytnutím úveru došlo k riadnemu skúmaniu bonity, čo vyplýva zo samotnej finančnej analýzy, ktorej obsahom je aj nahliadnutie do bankového registra, čiže bola splnená kontrola bankového registra, finančná analýza. Z pracovnej zmluvy vyplýva, že žalovaný mal mať v tej dobe príjem vo výške 492,69 eur - hrubý príjem samozrejme, z čoho čistá mzda predstavovala sumu vo výške 398,81 eur aj v prípade ak zrátame všetky náklady žalovaného, uvedené samotným žalovaným, nie bankou, vo výške 282,52 eur a prirátame k tomu splátku úveru vo výške 102,12 eur, stále sme v limite čistého príjmu žalovaného.

41. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov a tvrdení žalovaného súd konštatuje, že v danom prípade právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver napriek tomu, že vôbec nemal preverenú výšku jeho výdavkov. Skutočnosť, že žalovaný pri uzatvorení zmluvy predložil len pracovnú zmluvu nebolo v spore namietané. Samotný žalovaný uviedol, že právnenému predchodcovi žalobcu pri uzatvorení zmluvy predložil len občiansky preukaz a pracovnú zmluvu.

42. V zásade si každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp. zn. 3Co/153/2019 najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

43. Pri preukazovaní odbornej starostlivosti dodávateľa nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, to znamená výdavky žalovaného, najmä na živobytie. Išlo by o popretie účelu a zmyslu zákona, ak by stačilo zo strany dlžníka pri uzavretí zmluvy v snahe získať úver uviesť, že nemá absolútne žiadne výdavky a u veriteľa by to nezbudilo žiadne pochybnosti a úver by bez problémov poskytol len vzhľadom na výšku príjmu žiadateľa. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného a vyhádzať len zo sumy životného minima, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom na uvedené má za to, že došlo k porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/130/2019).

44. Veriteľ nepreveril reálne výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovaného (minimálne na stravu, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za úplne formalistické (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

45. Súd ma za to, že žalobca nepostupoval s odbornou starostlivosťou a preto nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru. Dôsledkom nesplnenia povinnosti žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, uloženej mu kogentnými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle ustanovenia § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca nepreukázal platné nadobudnutie pohľadávky uplatnenej v tomto spore od jeho právneho predchodcu. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. môže byť totiž iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná.

46. S ohľadom na túto skutočnosť súd dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a preto mu nie je možné priznať právo uplatnené v tomto konaní. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že návrh zamietol a celosti pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v súdnom konaní.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože v konaní bol v celom rozsahu úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.